

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

УНІВЕРСИТЕТ
Парк «Біофорест» Близько
Київської Дніпрої
14 травня 2024 р.

на засіданні кафедри організації підприємництва
та біржової діяльності

Протокол №13 від 14 травня 2024 р.

Завідувач кафедри
Микола ІВАНЧУК

«РОЗЛАНУТО»

Гарант ОП «Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»
Валентина ЯВОРСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНА КОМЕРЦІЯ»

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Освітня програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Факультет: економічний

Розробник: доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності,
кандидат економічних наук, доцент Березовська Л.О.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Міжнародна комерція»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	3	4
Семестр	6	7-8
Лекційні заняття	30	6
Практичні, семінарські заняття	30	6
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	60	108
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - формування у студентів розуміння закономірностей, логіки та механізмів міжнародної комерції, об'єктивних законів і принципів її розвитку; забезпечення отримання знань і практичних навичок про умови, форми, методи, основний інструментарій міжнародної економічної взаємодії та про сучасні форми організації та методи міжнародного обміну товарами й послугами, а також укладання міжнародних комерційних контрактів.

Завдання:

- розкриття сутності комерції в системі міжнародного бізнесу;
- визначення форм та методів міжнародної комерції;
- ознайомлення із системою організації та регулювання міжнародної комерції;
- вивчення сучасних технологій міжнародної комерції.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК5 – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК8 – здатність виявляти ініціативу та підприємливість;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК9 – здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур;

СК11 – здатність до організації підприємницької та торговельної діяльності в аграрній сфері за умов використання інноваційних підходів, кооперації та міжнародної інтеграції агробізнесу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

ПРН 22. Вміти здійснювати організацію підприємницької, торговельної, біржової діяльності у сфері агробізнесу.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Система організації та регулювання міжнародної комерції														
Тема 1. Комерція в системі міжнародного бізнесу	1	9	2	2			5	8	0,5	0,5				7
Тема 2. Форми міжнародної комерції	1	9	2	2			5	8	0,5	0,5				7
Тема 3. Методи міжнародної комерції	1	9	2	2			5	8	0,5	0,5				7
Тема 4. Регулювання міжнародної комерції	1	9	2	2			5	8	0,5	0,5				7
Тема 5. Система міжнародних комерційних контрактів	1	9	2	2			5	8	0,5	0,5				7
Тема 6. Структура, зміст та порядок укладання міжнародного комерційного контракту	1	9	2	2			5	8	0,5	0,5				7
Тема 7. Правила і процедури врегулювання торговельних суперечок	1	9	2	2			5	8	0,5	0,5				7
Разом за змістовим модулем 1	7	63	14	14			35	56	3,5	3,5				49
Змістовий модуль 2. Сучасні технології міжнародної комерції														
Тема 8. Іноземні інвестиції як сучасний інструмент виходу	1	7	2	2			3	8	0,5	0,5				7

компанії на міжнародні ринки													
Тема 9. Франчайзинг як специфічна технологія міжнародної комерції	1	7	2	2			3	8	0,5	0,5			7
Тема 10. Основні поняття та принципи ведення міжнародної електронної комерції	1	7	2	2			3	8	0,5	0,5			7
Тема 11. Практичні аспекти застосування міжнародної електронної комерції	1	7	2	2			3	8	0,5	0,5			7
Тема 12. Маркетинг та Internet-маркетинг в міжнародній комерції	1	7	2	2			3	8	0,5	0,5			7
Тема 13. Міжнародна рекламна кампанія та особливості застосування засобів Internet-реклами в міжнародній комерції	1	7	2	2			3	8					8
Тема 14. Оцінка ефективності міжнародної електронної комерції	1	7	2	2			3	8					8
Тема 15. Інтелектуальна власність у міжнародній комерції	1	8	2	2			4	8					8
Разом за змістовим модулем 2	8	57	16	16			25	64	2,5	2,5			59
Усього годин	15	120	30	30			60	120	6	6			108

3. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Комерція в системі міжнародного бізнесу	2
2	Тема 2. Форми міжнародної комерції	2
3	Тема 3. Методи міжнародної комерції	2
4	Тема 4. Регулювання міжнародної комерції	2
5	Тема 5. Система міжнародних комерційних контрактів	2
6	Тема 6. Структура, зміст та порядок укладання міжнародного комерційного контракту	2
7	Тема 7. Правила і процедури врегулювання торговельних суперечок	2
8	Тема 8. Іноземні інвестиції як сучасний інструмент виходу компанії на міжнародні ринки	2
9	Тема 9. Франчайзинг як специфічна технологія міжнародної комерції	2

10	Тема 10. Основні поняття та принципи ведення міжнародної електронної комерції	2
11	Тема 11. Практичні аспекти застосування міжнародної електронної комерції	2
12	Тема 12. Маркетинг та Internet-маркетинг в міжнародній комерції	2
13	Тема 13. Міжнародна рекламна кампанія та особливості застосування засобів Internet-реклами в міжнародній комерції	2
14	Тема 14. Оцінка ефективності міжнародної електронної комерції	2
15	Тема 15. Інтелектуальна власність у міжнародній комерції	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Комерція в системі міжнародного бізнесу	5
2	Тема 2. Форми міжнародної комерції	5
3	Тема 3. Методи міжнародної комерції	5
4	Тема 4. Регулювання міжнародної комерції	5
5	Тема 5. Система міжнародних комерційних контрактів	5
6	Тема 6. Структура, зміст та порядок укладання міжнародного комерційного контракту	5
7	Тема 7. Правила і процедури врегулювання торговельних суперечок	5
8	Тема 8. Іноземні інвестиції як сучасний інструмент виходу компанії на міжнародні ринки	3
9	Тема 9. Франчайзинг як специфічна технологія міжнародної комерції	3
10	Тема 10. Основні поняття та принципи ведення міжнародної електронної комерції	3
11	Тема 11. Практичні аспекти застосування міжнародної електронної комерції	3
12	Тема 12. Маркетинг та Internet-маркетинг в міжнародній комерції	3
13	Тема 13. Міжнародна рекламна кампанія та особливості застосування засобів Internet-реклами в міжнародній комерції	3
14	Тема 14. Оцінка ефективності міжнародної електронної комерції	3
15	Тема 15. Інтелектуальна власність у міжнародній комерції	4

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові роботи;
- захист практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/grade/report/grader/index.php?id=4586>);

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді) <https://elearn.nubip.edu.ua/grade/report/grader/index.php?id=4586>;

- Березовська Л.О. Курс лекцій з дисципліни «Міжнародна комерція» для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Київ : НУБіП. 2021. 110 с.

- Березовська Л.О. Методичні вказівки до проведення практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Міжнародна комерція» для підготовки фахівців ОС «Бакалавр» за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Київ : НУБіП. 2021. 31 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 р. № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>

2. Березовська Л.О., Кириченко А.В. Розвиток електронної комерції в Україні та ЄС. Економіка та суспільство. 2022. № 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1614>

3. Величко К. Ю., Печенка О. І. Міжнародна торгівля : конспект лекцій для студентів ступеня «бакалавр» економічних спеціальностей, денної та заочної форм навчання. Харків : ХДУХТ, 2018. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1790_92301513.pdf

4. Кваша С.М., Файчук О.М., Файчук О.В. Європейська економічна інтеграція: навчальний посібник. К.: НУБіП України, 2019. 282 с.

5. Кириченко А. В., Березовська, Л. О. Логістична діяльність у сфері міжнародної електронної комерції. Економіка та суспільство. 2021. №28. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-16>

6. Кириченко А. В., Березовська Л. О. Аналіз розвитку зовнішньоторговельної діяльності Китаю та України // Китаєзнавчі дослідження. 2021. №2. С. 52-64. URL: <https://chinese-studies.com.ua/uk/Archive/2021/2/4>

7. Кириченко А. В., Березовська Л. О. Розвиток електронної комерції та торговельної логістики Китаю Китаєзнавчі дослідження. 2021. №3. URL : <https://chinese-studies.com.ua/index.php/journal/article/view/8>

8. Краус К. М., Краус Н. М., Манжура О. В. Електронна комерція та інтернет-торгівля: навч.-метод. посіб. Київ : Аграр Медіа Груп. 2021. 454 с.

9.Крекул Ю., Батрименко В. Правове регулювання міжнародної електронної комерції. 2018. № 2. С. 136–147. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2018_2_16

10. Моїсеєко Т. Є. Міжнародна торгівля : конспект лекцій : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка». Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. 287 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/25311/3/Mizhnarodna_torhivlia.pdf.pdf
11. Міжнародна торговельна діяльність / Рокоча В.В., Алькема В.Г., Терехов В.І., Одягайло Б.М. : підручник. Київ: Університет економіки та права "КРОК", 2018. 698 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/pidruchniki/rokocha_0004.pdf
12. Швиденко М. З., Касаткіна О. М., Швиденко О. М. Електронна комерція : підруч. Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : Ямчинський О. В. 2020. 477 с.
13. Дані про тарифні квоти. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/quota_consultation.jsp?Lang=en
14. Inter-American Institute for Cooperation on Agriculture (ІІСА). URL: <https://www.iica.int/en/about-us/main>
Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>
15. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
16. Офіційний сайт Світового банку. URL: www.world-bank.org.
17. Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків. URL: www.bis.org.
18. Офіційний сайт Міжнародної організації праці. URL: www.ilo.org.
19. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: www.wto.org.
20. Офіційний сайт конференція ООН з торгівлі та розвитку. URL: www.unicc.org/unctad.
21. Офіційний сайт Міжнародної торгової палати. URL: www.iccwbo.org.
22. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: www.europa.eu.int, <http://www.eurunion.org>.
23. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку. URL: www.oecd.org.
24. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: www.imf.org.
25. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку. URL: www.ebrd.com.
26. Офіційний сайт Асоціації держав Південно-Східної Азії (ASEAN). URL: www.aseansec.org.
27. Офіційний сайт Statistical Office of The European Communities (EUROSTAT). URL: www.europa.eu.int/en/comm/eurostat/serven/par6/6som.html.
28. Офіційний сайт Ради Європи. URL: www.coe.int.
29. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку. URL: www.ebrd.org.
30. Офіційний сайт Організації американських держав. URL: www.oas.org.
31. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=en-GB>
32. Офіційний сайт Українського клубу агробізнесу. URL: <http://www.ucab.ua>
33. Офіційний сайт Генерального директорату з питань сільського господарства та сільського господарства Європейської комісії. URL: http://ec.europa.eu/dgs/agriculture/index_en.htm